# VARSTVO IN ZDRAVJE GASILCEV

TEČAJ ZA NGČ
GZ ŠKOFJA LOKA
5. 3. 2022

Primož Jagrič, dipl. var. inž., GČ I

# VSEBINA

- ODGOVORNOST IN VARNOST ENOTE IN NALOGE VODJE
- IZDAJANJE KONKRETNIH NAVODIL ZA VARNO IZVAJANJE INTERVENCIJE, USPOSABLJANJA IN DRUGIH DEL
- NADZOR NAD IZVAJANJEM VARNOSTNIH UKREPOV ENOTE
- PRIJAVE IN VODENJE DOKUMENTACIJE OB POŠKODBAH
- VODENJE DOKUMENTACIJE O USTREZNOSTI OPREME IN ORODJA
- VODENJE DOKUMENTACIJE IN SPREMLJANJE STANJA O ZDRAVSTVENIH SPOSOBNOSTIH GASILCEV
- PRAKTIČNE VAJE: VZPOSTAVITEV PREDPISANIH EVIDENC IZ VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

# CILJ VARSTVA PRI DELU

- PREPREČEVANJE POŠKODB
  - ✓ OCENJEVANJE TVEGANJ
  - ✓ PREGLED DELOVNE OPREME
  - ✓ PREGLED OSEBNE VAROVALNE OPREME
  - ✓ UPORABA USTREZNE OPREME
  - ✓ DELO NA INTERVENCIJAH – SKRB ZA DRUGE
- OHRANJANJE ZDRAVJA

# NORMATIVNA UREDITEV

- USTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
- ZAKON O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU – ZVZD 1
- ZAKON O GASILSTVU
- PRAVILA GASILSKE SLUŽBE
- OSTALE NORMATIVNE ZAHTEVE (PRAVILNIKI, UREDBE, …)

# TEMELJNA NAČELA VPD

- ZAGOTAVLJANJE VARNIH IN ZDRAVIH DELOVNIH RAZMER
- NAČRTOVANJE IN PRILAGAJANJE DELA ZMOŽNOSTIM DELAVCEV
- GASILKE, MLADI, STAREJŠI, MANJ IZKUŠENI

# IZVAJANJE UKREPOV VPD

- IZOGIBANJE NEVARNOSTIM
- OCENJEVANJE TVEGANJ
- OBVLADOVANJE NEVARNOSTI PRI VIRU
- PRILAGAJANJE DELA POSAMEZNIKU
- PRILAGAJANJE TEHNIČNEMU NAPREDKU
- NADOMEŠČANJE NEVARNEGA Z NENEVARNIM ALI MANJ NEVARNIM
- DAJANJE USTREZNIH NAVODIL IN OBVESTIL

# PRAVICE / DOLŽNOSTI

- GASILEC IMA PRAVICO DO ZDRAVSTVENEGA PREGLEDA
- GASILEC IMA PRAVICO PREDLAGATI NADREJENEMU  AKTIVNOSTI IN UKREPE S KATERIMI SE IZBOLJŠUJE DELO IN UČINKOVITOST
- GASILEC IMA PRAVICO ODKLONITI DELO, ČE BI Z IZVAJANJEM TEGA DELA OGROZILI SVOJE ZDRAVJE ALI ŽIVLJENJE ALI STORILI KAZNIVO DEJANJE
- GASILEC IMA PRAVICO DO DELA IN DELOVNEGA OKOLJA, KI MU ZAGOTAVLJA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU ZATO:
    - JE TREBA DELOVNI PROCES PRILAGODITI DELOVNIM IN DUŠEVNIM ZMOŽNOSTIM GASILCA
    - DELOVNO OKOLJE IN DELOVNA SREDSTVA NE SMEJO OGROŽATI ZDRAVJA

# PRAVICE / DOLŽNOSTI

DOLŽNOST GASILCA SO:

- SPOŠTOVANJE IN IZVAJANJE UKREPOV ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
- OPRAVLJATI DELO S TAKŠNO PAZLJIVOSTJO, DA VARUJE SVOJE ŽIVLJENJE IN ZDRAVJE TER ŽIVLJENJE IN ZDRAVJE OSTALIH GASILCEV
- UPORABLJATI SREDSTVA ZA DELO, VARNOSTNE NAPRAVE IN OVO SKLADNO Z NAMENOM IN SKLADNO Z NAVODILI PROIZVAJALCA
- PAZLJIVO RAVNATI Z DELOVNO OPREMO IN SKRBETI, DA SO V BREZHIBNEM STANJU

# ODGOVORNOSTI

## KDO JE ODGOVOREN ZA VARNOST NA INTERVENCIJI?

- VODJA INTERVENCIJE?
- POVELJNIK?
- GASILEC?




ODGOVORNOSTI GASILSKIH VODIJ SO ZAPISANE V PRAVILIH GASILSKE SLUŽBE IN
POSEBNIH PRAVILIH GASILSKE SLUŽBE PROSTOVOLJNIH GASILCEV.

# ODGOVORNOSTI

## PREDSEDNIK DRUŠTVA – DIREKTOR PODJETJA

KAZENSKO IN ODŠKODNINSKO ODGOVOREN ZA DELOVANJE DRUŠTVA

# ODGOVORNOSTI

## POVELJNIK - TEHNIČNI DIREKTOR PODJETJA

- ODGOVOREN ZA INTERVENCIJSKO PRIPRAVLJENOST ENOTE
- ORGANIZIRA IN NADZIRA STROKOVNO USPOSOBLJENOST
- ODGOVOREN JE ZA BREZHIBNOST GASILSKE ZAŠČITNE IN REŠEVALNE OPREME
- ODGOVOREN ZA DELO PODREJENIH VODIJ

# ODGOVORNOSTI

## POVELJNIK - TEHNIČNI DIREKTOR PODJETJA

- SKRBI ZA VARSTVO PRI DELU PRI OPRAVLJANJU GASILSKE SLUŽBE
- ODGOVOREN ZA IZDELAVO POROČIL (POŽARNA STRAŽA, INTERVENCIJE, POŠKODBE …) IN IZDELAVO OPERATIVNEGA NAČRTA DRUŠTVA
- ODGOVOREN, DA IMAJO VSI OPERATIVNI GASILCI OPRAVLJEN ZDRAVSTVENI PREGLED
- ODGOVOREN ZA OBVEŠČANJE IN USPOSABLJANJE GASILCEV!

# ODGOVORNOSTI

- UPORABA OVO
- RAZPOREDITEV GASILCEV GLEDE NA ZNANJE GASILCEV
- IZOGIBANJE TVEGANJEM - OCENJEVANJE
- UTRUJENOST GASILCEV
  - ✓ ZAMENJAVA GASILCEV ZA DOLOČENO NALOGO
  - ✓ MALICA
  - ✓ LAŽJE NALOGE



# ODGOVORNOSTI

- SKRB ZA OSTALE GASILCE
- OPRAVLJANJE DELA S TAKŠNO PAZLJIVOSTJO, DA NE OGROŽAŠ SEBE IN DRUGIH
- OPOZARJANJE NA NEVARNOSTI (PRETEČE NEVARNOSTI NA INTERVENCIJAH, POŠKODOVANA OPREMA, SKRITE NEVARNOSTI …)
- OPOZORITI NA DELO, ZA KATEREGA VEMO, DA GA NE BOMO MOGLI DOBRO OPRAVITI (KRI, VIŠINA, TEŽA, POMANJKANJE ZNANJA …)

# IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA

- TEMELJNI DOKUMENT PODJETJA (DRUŠTVA)
- NAMEN – PREPOZNATI IN OCENITI TVEGANJA, KI LAHKO NASTANEJO PRI DELU
  - ✓ KDO JE IZPOSTAVLJEN
  - ✓ ALI JE TVEGANJE SPREJEMLJIVO
- IZDELAVA NAČRTOV IN POSTOPKOV, KAKO TVEGANJA ZMANJŠATI
- OPREDELITEV ODGOVORNOSTI
- DOLOČITEV POSEBNIH ZDRAVSTVENIH ZAHTEV – ZDRAVNIK
- REVIZIJA OT

# IZDAJANJE KONKRETNIH NAVODIL

- OPREDELITEV VARNOSTNIH NAVODIL PRED VAJO (ELABORAT VAJE) – SEZNANITEV VSEH UDELEŽENCEV Z VARNOSTNIMI PRAVILI!
- INTERNE VAJE – PODAJANJE VARNOSTNIH NAPOTKOV USTNO, ČE JE MOŽNO TUDI PISNO
- VSI SODELUJOČI NA INTERVENCIJI SO DOLŽNI UPOŠTEVATI NAVODILA VODJE INTERVENCIJE

# IZDAJANJE KONKRETNIH NAVODIL

- SEZNANJANJE Z NAVODILI PROIZVAJALCA OPREME
- USPOSABLJANJA NA PODLAGI NAVODIL PROIZVAJALCA
- SKRB ZA OPREMO NA PODLAGI NAVODIL PROIZVAJALCA OPREME IN NA PODLAGI INTERNIH PRAVILNIKOV

# NADZOR NAD IZVAJANJEM VARNOSTNIH UKREPOV ENOTE

- KAJ SO VARNOSTNI UKREPI?
  - ✓USPOSOBLJENI GASILCI
  - ✓IZPRAVNA DELOVNA OPREMA
  - ✓ČISTA, NEKONTAMINIRANA OVO
  - ✓PRAVILNA UPORABA OVO, POŠKODBE
  - ✓PRAVILNA IN VARNA UPORABA DELOVNIH SREDSTEV
  - ✓VOŽNJA NA INTERVENCIJO?
  - ✓PSIHOLOŠKI DEJAVNIKI?



# NADZOR NAD IZVAJANJEM VARNOSTNIH UKREPOV ENOTE

- USPOSOBLJENI GASILCI
  - ✓SO VEŠČI DELA Z REŠEVALNO OPREMO
  - ✓SE MED USPOSABLJANI SEZNANJAJO Z MOREBITNIMI TVEGANJI ZA NASTANEK POŠKODBE
  - ✓PREPOZNAJO NEPRAVILNO DELOVANJE OPREME (POŠKODBE OPREME)

# NADZOR NAD IZVAJANJEM VARNOSTNIH UKREPOV ENOTE

- IZPRAVNA DELOVNA OPREMA
  - ✓PERIODIČNI PREGLEDI OPREME - POTRDILO
  - ✓REDNI PREGLEDI OPREME
  - ✓ODPIS ALI POPRAVILO POŠKODOVANE OPREME
  - ✓NEUPORABA POŠKODOVANE OPREME

# NADZOR NAD IZVAJANJEM VARNOSTNIH UKREPOV ENOTE

- ČISTA, NEKONTAMINIRANA OVO
  - ✓UMAZANA ZAŠČITNA OBLEKA NI KUL!
  - ✓VSEBNOST VSEH SNOVI, PROTI KATERIM SE BORIMO
  - ✓OBVEZNO PRANJE PO NAVODILIH PROIZVAJALCA
  - ✓PRANJE V DOMAČEM PRALNEM STROJU?
  - ✓DEKONTAMINACIJA



# NADZOR NAD IZVAJANJEM VARNOSTNIH UKREPOV ENOTE

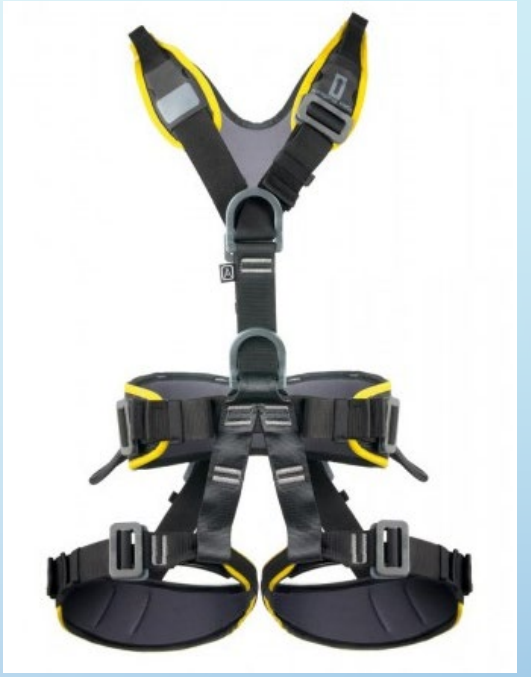
- PRAVILNA UPORABA DELOVNIH SREDSTEV
  - ✓DELO NA VIŠINI
  - ✓DELO V UTESNJENIH PROSTORIH
  - ✓POMOČ REŠEVALCEM?
  - ✓DELO Z HIDRAVLIČNIMI NAPRAVAMI

# NADZOR NAD IZVAJANJEM VARNOSTNIH UKREPOV ENOTE

- PRAVILNA UPORABA DELOVNIH SREDSTEV
  - ✓ELEKTRIKA
  - ✓SONČNE ELEKTRARNE
  - ✓SKRITE NEVARNOSTI
  - ✓REŠEVANJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV

# DELO NA VIŠINI

- UPORABA OPREME, KI PREPREČI PADCE Z VIŠINE
  - ✓ PASOVI
  - ✓ ČELADA
  - ✓ ROKAVICE
  - ✓ USTREZNA OBUTEV
  - ✓ VRVNA TEHNIKA (VRVI, VPONKE, PRIŽEME …)





# DELO NA VIŠINI

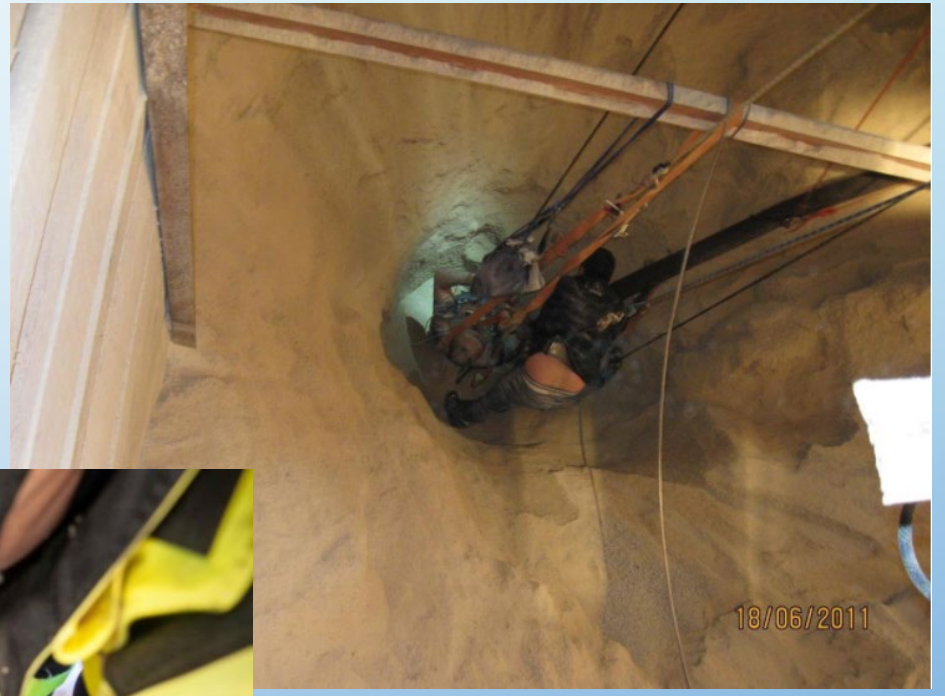
- UPORABA LESTEV
  - ✓KOT POSTAVITVE
  - ✓PRITRJEVANJE, DRŽANJE LESTVE
  - ✓HOJA PO LESTVI
  - ✓SESTOP PO LESTVI

# DELO NA VIŠINI

- UPORABA LESTEV
  - ✓DELO NA LESTVI
  - ✓UPORABA LE ZA NAMEN, KI JE NAPISAN V NAVODILIH ZA UPORABO
  - ✓VARNOSTNE RAZDALJE V BLIŽINI ELEKTRIČNIH VODNIKOV
  - ✓OBREMENITEV LESTVE

# DELO V UTESNJENIH PROSTORIH

- JAŠKI
- KINETE
- SILOSI
- JAME
- VODNJAKI






# POMOČ REŠEVALCEM

- NEVARNOSTI?





# DELO S HIDRAVLIČNIMI NAPRAVAMI

- HIDRAVLIČNA DVIGALA
- AVTO LESTVE
- HIDRAVLIČNA ORODJA





# DELO S HIDRAVLIČNIMI NAPRAVAMI

- DELO V OKOLICI NAPRAV
- UPRAVLJANJE HIDRAVLIČNIH NAPRAV
- HOJA PO AVTOLESTVI





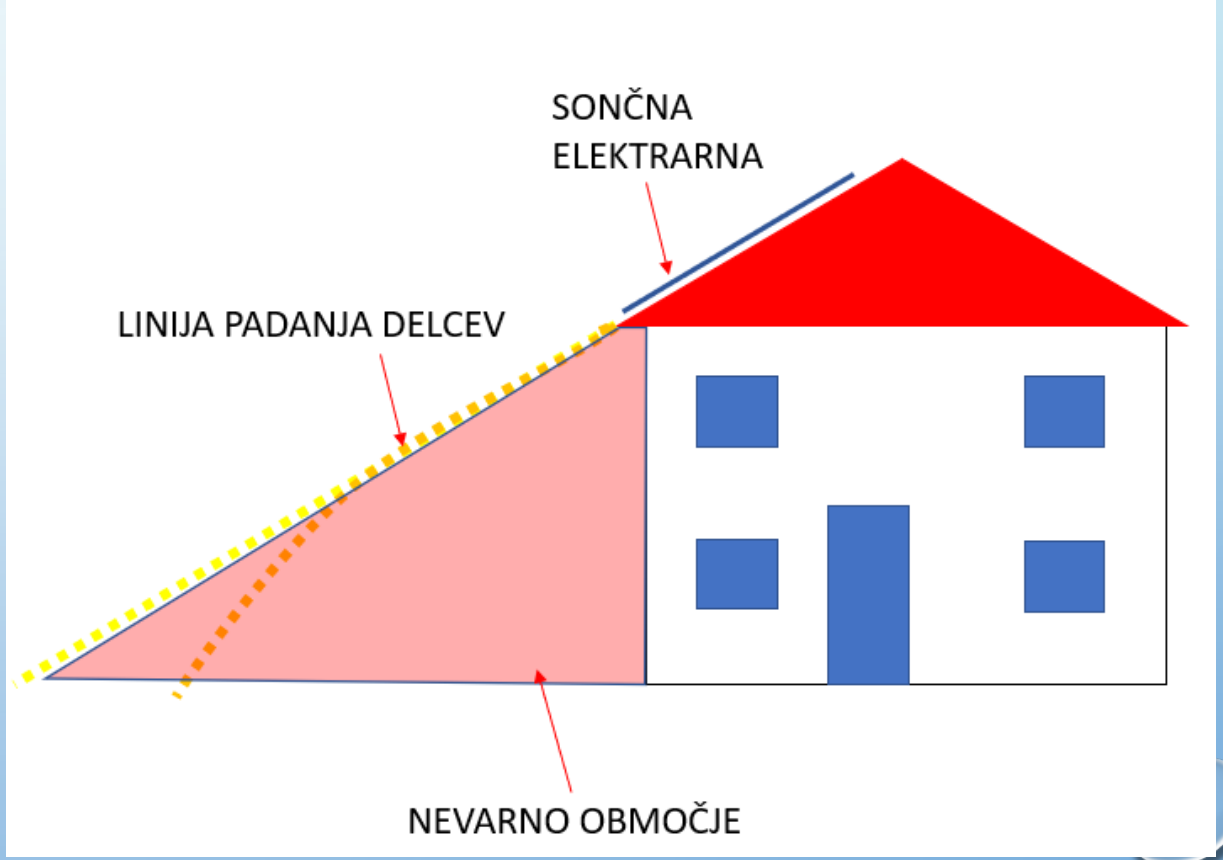

# ELEKTRIKA

- IZKLOP ELEKTRIČNE ENERGIJE
- PRIKLOP ELEKTRIČNIH NAPRAV !!!ZAŠČITA!!!
- OZEMLJITVE!
- GAŠENJE NAPRAV POD NAPETOSTJO

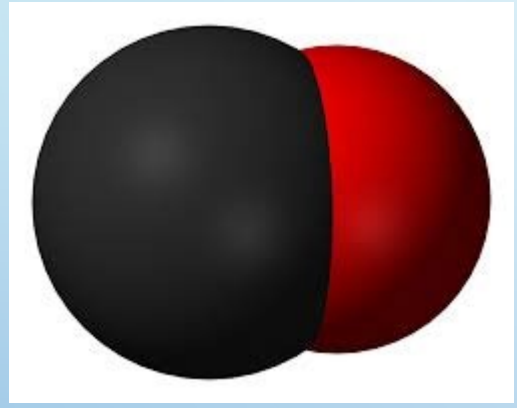


# SONČNE ELEKTRARNE

- NEVARNOST PADAJOČIH DELOV
- NEVARNOST ELEKTRIČNEGA UDARA
- ODKLOPNIKI!



# SKRITE NEVARNOSTI








# REŠEVANJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV








# GIBANJE V OBMOČJU NEVARNOSTI

- PREMIK NEVARNEGA OBJEKTA
- PORUŠITEV OBJEKTA



# PRIJAVE IN VODENJE DOKUMENTACIJE OB POŠKODBAH

- V PRIMERU POŠKODBE NA INTERVENCIJI JE POTREBNO ZAVAROVATI ČIM VEČ DOKAZOV ZA KASNEJŠO ANALIZO NEZGODE
- ČE LAHKO JE POTREBNO MESTO NEZGODE POSLIKATI
- V PRIMERU TEŽJIH NEZGOD JE TREBA OBVEZNO OBVESTITI PRISTOJNO INŠPEKCIJO, NMP IN POLICIJO
- VSAKO TEŽJO, KOLEKTIVNO ALI SMRTNO NEZGODO, ALI NEZGODO, KJER JE DELAVEC ODSOTEN OD DELA VEČ KOT TRI DELOVNE DNI JE POTREBNO TAKOJ PRIJAVITI INŠPEKCIJI DELA

# PRIJAVE IN VODENJE DOKUMENTACIJE OB POŠKODBAH

- ANALIZO NEZGODE NAREDI VODJA INTERVENCIJE SKUPAJ S PRIČAMI IN POŠKODOVANO OSEBO
- POŠKODOVANEC IN PRIČA LASTOROČNO NAPIŠEJO IZJAVO O DOGODKU IN JO PODPIŠEJO
- NA PODLAGI ANALIZE SE SPREJME UKREPE, DA DO ENAKE ALI PODOBNE NESREČE NE BI VEČ PRIŠLO

# PRIJAVE IN VODENJE DOKUMENTACIJE OB POŠKODBAH

- VSAKO POŠKODBO JE POTREBNO ZABELEŽITI TUDI V POŽARNEM POROČILU
- V PRIMERU NEZGODE MED INTERVENCIJO, KJER JE POTREBNO REŠEVANJE SOGASILCA POSTANE TO PRIORITETA!
- VZROK ZA NEZGODO POKAŽE ANALIZA, ZA KATERO JE ODGOVOREN VODJA INTERVENCIJE OZ. POVELJNIK
- V PRIMERU TEŽJIH OZ. SMRTNIH NEZGOD PREISKAVO PREVZAME POLICIJA

# VODENJE DOKUMENTACIJE O USTREZNOSTI OPREME IN ORODJA

- PERIODIČNI PREGLEDI DELOVNE OPREME
  - ✓AGREGATI
  - ✓VITLI
  - ✓ČRPALKE
  - ✓LESTVE
  - ✓VOZILA
  - ✓HIDRAVLIČNA DVIGALA

# VODENJE DOKUMENTACIJE O USTREZNOSTI OPREME IN ORODJA

- PERIODIČNI PREGLEDI ZAŠČITNE OPREME
  - ✓ZAŠČITNA OBLAČILA
  - ✓ZAŠČITNA OBUTEV
  - ✓ČELADE
  - ✓VRVNA TEHNIKA
  - ✓ROKAVICE

# VODENJE DOKUMENTACIJE O USTREZNOSTI OPREME IN ORODJA

- PREGLED OPREME NA DOLOČENO PERIODO
  - ✓ OPREMA ZA DELO NA VIŠINI, DVIGOVANJE - 1 X LETNO
  - ✓ VOZILA – TEHNIČNI PREGLED VOZILA
  - ✓ AGREGATI, ČRPALKE – VSAJ 1X NA TRI LETA ALI OB VEČJI INTERVENCIJI/POŠKODBI
  - ✓ ZAŠČITNA OBLAČILA – PO NAVODILIH PROIZVAJALCA
  - ✓ GASILSKA ČELADA – PO NAVODILIH PROIZVAJALCA
  - ✓ GASILSKI ŠKORNJI – PO NAVODILIH PROIZVAJALCA

# VODENJE DOKUMENTACIJE O USTREZNOSTI OPREME IN ORODJA

## KDO LAHKO IZVEDE PREGLED?

- POOBLAŠČENA PRAVNA OSEBA ZA PREGLED DELOVNE OPREME
- GASILCI, POOBLAŠČENI S STRANI PROIZVAJALCA OPREME

# VODENJE DOKUMENTACIJE O USTREZNOSTI OPREME IN ORODJA

## OBSEG PREGLEDA

- ✓VIZUALNI PREGLED OPREME
- ✓MERITVE ELEKTRIČNE NAPELJAVE
- ✓IZDELAVA ZAPISNIKA
- ✓IZDELAVA IN HRAMBA POROČILA O PREGLEDU

# VODENJE DOKUMENTACIJE O USTREZNOSTI OPREME IN ORODJA

NAMEN PREGLEDA

IZLOČITEV POŠKODOVANE IN NEVARNE OPREME IN POVIŠANJE STOPNJE VARNOSTI!

# VODENJE DOKUMENTACIJE IN SPREMLJANJE STANJA O ZDRAVSTVENIH SPOSOBNOSTIH GASILCEV

PRAVILNIK O UGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI OPERATIVNIH GASILCEV (UR. L. RS 19/18)

- ✓MERILA ZA UGOTAVLJANJE ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI OPERATIVNIH GASILCEV
- ✓IZVAJALEC MDPŠ IZDA POTRDILO O ZDRAVSTVENI SPOSOBNOSTI OPERATIVNEGA GASILCA (PRILOGA 1 PRAVILNIKA ALI PRILOGA 3 PRAVILNIKA)
- ✓PERIODA ZDRAVSTVENEGA PREGLEDA JE NA 3 LETA

# VZPOSTAVITEV PREDPISANIH EVIDENC IZ VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

- PREGLED IN OZNAČITEV OPREME, KI JE PODVRŽENA PERIODIČNEMU PREGLEDU
- NAPOTITEV OPERATIVNIH GASILCEV NA ZDRAVSTVENI PREGLED

# VZPOSTAVITEV PREDPISANIH EVIDENC IZ VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

## OPREMA, KI JE PODVRŽENA PERIODIČNEMU PREGLEDU

- ✓ORGANIZACIJA PREGLEDA IN PREIZKUSA OPREME S STRANI POOBLAŠČENE PRAVNE OSEBE – HRAMBA DOKUMENTACIJE
- ✓ORGANIZACIJA PREGLEDA OPREME, KI JO LAHKO PREGLEDUJEJO GASILCI NA PODLAGI POOBLASTIL PROIZVAJALCEV

# VZPOSTAVITEV PREDPISANIH EVIDENC IZ VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

## NAPOTITEV OPERATIVNIH GASILCEV NA ZDRAVSTVENI PREGLED

- ✓GASILCI SO SE OBVEZNI UDELEŽITI ZDRAVSTVENEGA PREGLEDA
- ✓PO POTREBI MORAJO OPRAVITI ŠE USMERJENI ZDRAVSTVENI PREGLED
- ✓Z IZDANIM ZDRAVNIŠKIM SPRIČEVALOM SE DOKAZUJE SPOSOBNOST OPERATIVNEGA GASILCA – DRUŠTVO GA HRANI V EVIDENCAH

# VZPOSTAVITEV PREDPISANIH EVIDENC IZ VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

## PREGLED ZAŠČITNE OPREME PO NAVODILIH PROIZVAJALCA

## PREGLED OPREME OBSEGA:

- ✓ VIZUALNI PREGLED OPREME (POŠKODBE OPREME)
- ✓ PREGLED TEHNIČNE DOKUMENTACIJE OPREME (NAVODILA ZA UPORABO, IZJAVA O SKLANOSTI, OZNAKE CE IN OZNAKE STANDARDOV)
- ✓ NA ZAPISNIKU MORA BITI RAZVIDNO:
  - ✓ DATUM PREGLEDA
  - ✓ KATERA OPREMA SE PREGLEDUJE
  - ✓ UGOTOVLJENE POMANJKLJIVOSTI
  - ✓ KDO JE OPREMO PREGLEDAL

# HVALA ZA POZORNOST!